ИЮНЬ 26
1939 во
№ 88 (1051)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ÖТУВТЧÖЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗÖНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

Пöртны олöмö ВКП(б) ЦК Пленумлысь шуöмъяс

ВКП(б) ЦК-лöн майскöй Пленум аслас шуöмъясöн быдсетіс партийнöй, сöветскöй да комсомольскöй организацияяслы колхозъяс водзö ёнмöдöм кузя, выль урожай уберитöм да уджалысь йöз местнöй сöветъясö бöрйысян кампание успешнöя нуöдöм кузя налöн уджлы конкретнöй программа. Партия Сталинскöй Центральнöй Комитетлöн шуöмъяс мобилизуйтöны партияöс, комсомолöс, миян странаса став народöс коммунизм победа вöсна тышъяс вылö.

ВКП(б) ЦК-лöн Пленум эрдöдіс зэв серьёзнöй извращениеяс колхознöй землепользование юкöнын, видзму вöдитан артельлысь устав грубöя нарушайтан фактъяс.

Уна коммунистъяс да комсомолецъяс, кодъяс суалöны колхозъясын шленъясöн, не сöмын эз тышкасьны лжеколхозникъяскöд, колхозъясö частнособственническöй буржуазнöй тенденцияяс пырöмкöд, но и асьныс нарушайтісны колхозын дисциплина.

„Выль Час" колхозын (Час, Сыктывдін район) комсомолецъяс А. А. Торлопов да А. Д. Плосков вит тöлысь чöжöн выработайтісны сöмын 22—30 трудодень. „Гöрд луч" колхозын (Шойнаты р-н) комсомолец А. Ширяев оз имейт ни öти трудодень. Киров нима колхозса (Сыктывкар) комсомолецъяс дзикöдз орöдчöмаöсь колхознöй производствоысь, пышъялöны колхознöй уджъясысь.

Тайö фактъясыс петкöдлöны, мый тайö организацияясын вывті омöля сувтöдöма массовöй удж ВКП(б) XVIII съездлысь да ВЛКСМ ЦК VIII пленумлысь шуöмъяс разъяснитöм кузя. Тайö организацияясса комсомолецъяс оз гöгöрвоны, мый найö должёнöсь лоны уджын водзмöстчысьясöн, мый найö должёнöсь мудзлытöг тöждысьны колхоз ёнмöдöм вöсна.

Тайö положение дзик абу терпитана. Комсомольскöй организацияяслы колö ньöти нюжмаськыны паськöдны большевистскöй тыш ВКП(б) XVIII съездлысь ВКП(б) ЦК майскöй Пленумлысь шуöмъяс олöмö пöртöм вöсна.

Уна комсомольскöй организация босьтчисны нин серьёзнöя тайö уджö. Найö обсуждайтöны асланыс собраниеяс вылын колхознöй производство кузя вопросъяс, интересуйтчöны комсомолецъяслöн да томйöзлöн колхозын уджалöмöн. Уна комсомолец да комсомолка примернöя уджалöны колхознöй уджъяс вылын.

Тайö организацияясысь, комсомолецъяслысь, томйöзлысь пример колö быдмöг поддерживайтны да паськöдны. Лодыръясöс, колхознöй шея вылын пукалысь тунеядецъясöс разоблачайтöмкöд тшöтш колö быд ног петкöдлыны водзынмунысьясöс, кытшавны найöс почетöн.

Тайö лунъясö быд районын должёнöсь мунны ВКП(б) ЦК Пленумлысь шуöмъяс обсудитöм кузя комсомольскöй активлöн собраниеяс. Сійö собраниеяс должёнöсь наметитны конкретнöй мероприятиеяс пленумлысь шуöмъяс олöмö пöртöм кузя. Обкомол должен обеспечитны тайö собраниеясöс квалифицированнöй докладчикъясöн. Бур вöлі эськö докладöн выступитасны кö партия райкомъясса первой секретарьяс. Активлысь шуöм колö бура подготовитны, районлысь особенностъяс тöдвылö босьтöмöн да активистъяслысь став делöвöй замечаниеяс учтитöмöн.

ВЛКСМ Коми обкомлöн мöд пленум шуис нуöдны быд первичнöй комсомольскöй организацияын собрание да комсомольскöй организацияясса секретарьяслысь кустовöй совещаниеяс ВКП(б) ЦК майскöй Пленум итогъяс кузя. Тайö собраниеяс должёнöсь мобилизуйтны став комсомолецъясöс Пленумлысь шуöмъяс, большевистскöя олöмö пöртöм вылö.

Комсомольскöй организацияяслы колö учтитны сійö гырысь тырмытöмторъяс, кодъяс вöліны колян во уборочнöй уджъяс нуöдöмын. Уналаын лэдзисны турун,нянь травитны скöтлы, уськöдны турун лым улö пуктытöг, а сы вöсна вöлі зэв дзескыд кöрымъясысь. Торъя нин омöль вöлі положениеыс Печора округса колхозъясын, кöні кöрым тырмытöм вöсна вöлі весиг скöтлöн кулöм. Силосуйтчан план, турун пуктан план тыртöм вöсна, колхозын тырмымöн кöрым лöсьöдöм вöсна тыш—колхознöй комсомольскöй организацияяслöн почетнöй мог.

Комсомолецъяс должёнöсь тöждысьны нянь уберітіг кежлö успешнöя лöсьöдчöм вöсна. Кöн сюрö колхознöй веськöдлысьяс нюжмасьöм вöсна кöдзяс травитчöны скöтöн, уборочнöй машинаяс оз ремонтируйтчыны. Тайö фактъяс кузя комсомолецъяс оз вермыны лоны кывшутöм свидетельясöн.

Абу сомнение, мый комсомольскöй организацияяс сиктса став томйöзöс ас гöгöрныс мобилизуйтöмöн честьöн пöртасны олöмö ВКП(б) ЦК майскöй Пленумлысь шуöмъяс.

Июнь 24 лунö Сыктывкарын муніс велокросс. СНИМОК ВЫЛЫН: Пединститутса велöдчысь Рена Мальцева, коді велокроссын босьтіс первой места. Сійö лас километра муніс 46 м. 15 секундын

Фото Ермолинлöн.

ВКП(б) Коми обкомлöн V пленум

Июнь 20—23 лунъясö муніс ВКП(б) Коми обкомлöн очереднöй V пленум.

Пленум видлаліс татшöм вопросъяс:

1. ВКП(б) ЦК майскöй Пленумлöн итогъяс (ВКП(б) обкомса секретарь И. Д. Рязанов ёртлöн доклад).

2. Тувсов кöдза итогъяс йылысь да 1939 воын урожай идраліг кежлö лöсьöдчöмлöн да сійöс нуöдöмлöн да сельскохозяйственнöй продуктаяс заготовитöмлöн могъяс йылысь (Коми АССР Совнаркомса председатель Оплеснин ёртлöн доклад да Сыктыв райисполкомса председатель Голосов ёртлöн да Летка райисполкомса председатель Потапов ёртлöн содокладъяс).

3. Карса партийнöй организацияын оборонной уджлöн состояние да могъяс йылысь (ВКП(б) Сыктывкарскöй горкомса секретарь Турышев ёртлöн доклад).

Став тайö вопросъяс кузяыс пленум примитіс соответствующöй шуöмъяс.

Пленум постановитіс: петкöдны Обком пленум шленъяс составысь П. Размыслов ёртöс, сылöн Коми АССР-ысь мунöмкöд йитöдын да пыртны пленумса шленö М. Журавлев ёртöс.

Организациялöн авторитет

Кибраса (Сыктыв район) „Краснöй деревня" колхоз бердса комсомольскöй организация том на, котыртчис сöмын тавося апрель тöлысь помын. Первойсö организацияын вöлі куим шлен. Но организация кутіс öдйö содны. Öні колхозын лыддысьсьöны нин 13 комсомолец.

„Краснöй деревня" колхоз бердса комсомольскöй организация ассьыс став уджсö стрöитö ВКП(б) XVIII съезд решениеяс серти. Комсомолецъяс серьёзнöя занимайтчöны производственнöй вопросъясöн. Колхозса собрание вылын вöлі кывзöма колхозса председатель да МТФ-са заведующöйлысь отчетъяс. Найö докладъяс кузя вöлі примитöма практическöй решение, сетöма уна индöдъяс колхозын удж дисциплина да большевистскöй порядок сувтöдöм могысь.

Комсомольскöй организация топыд йитöд кутö партийнöй организациякöд, быд собрание вылö приглашайтсьöны парторганизацияысь представительяс. Партийнöй организация сетö уджыд отсöг том комсомольскöй организациялы. Комсомольскöй организация пользуйтчö уджыд авторитетöн колхозникъяс пöвсын.

И. Носков.

А. М. Горькийкöд менам встречаяс

(„Мать" повестьса геройлöн казьтылöмъясысь)

Кор менö арестуйтісны 1902 вося май 1-ой лунся демонстрация вылын да пуксьöдісны тюрмаö, Алексей Максимович Горький петкöдліс исключительнöй тöждысьöм менам судьба йылысь. Менам мам пыр быдлун сійö ыстыліс тюрмаö öбöд. Суд водзвылын, коді грöзитіс неизбежнöй ссылкаöн, Алексей Максимович ободряйтіс миянöс, рабочöйясöс, кöсйысис сетны поддержкаяс öбöд организуйтöм вылö. Ассыс кывсö сійö пöртіс олöмö. Ыстіс 300 шайт öбöд вылö. Горькийкöд первой менам аддзысьлöм вöлі ссылкаысь пышйöм бöрын. 1905 воö, сылöн дача вылын, Финляндияын сійö кутіс менö, чорыда окыштіс, сэсся неуна пöйдитчис да ме вылö видзöдлöмöн шуис:—„Так со Ті кутшöмöсь".

Алексей Максимович уна юасьліс менсьым менам олöм йылысь, мам йылысь, бать йылысь, революционнöй удж йылысь, сормовскöй демонстрация йылысь. Сійö вöчис записьяс менам рассказъяс кузя, но тайö записьяссö регыд вöлі босьтöма полициялöн обыск дырйи. „Мать" повесть Горкий гижис паметь кузя нин.

Менам медбöрья аддзысьлöм великöй пролетарскöй писателькöд вöлі 1934 воын. Ме вои сылöн квартираас Москваын. Ми беседуйтім. Алексей Максимович уна да ыджыд радейтан чувствоöн висьтавліс Сталин ёрт йылысь. Чай бöрын ми прöщайтчим. Алексей Максимович пöся колляліс менö.

Кутшöм кусьöк öні казьтывны радейтана пролетарскöй писатель гибель йылысь, кодöс злодейскöя умертвитісны троцкистско-бухаринскöй мерзавецъяс. Горький йылысь югыд паметьыс вечнö кутас овны став мирса уджалысь йöз сьöлöмъясын.

Павел Заломов.

Июнь, 17. (ТАСС).

14 лунöн пуръялісны 622 кубометрöн

Кöгыль вöрпунктса (Мылдін район) Сотчöм ёль, Ляпкыд Слуда да Тури керка участокъясын июнь 11 лун кежлö помалöма пуръясян уджъяс.

Тайö участокас пуръясысьяс Алексей Бажуков да Василий Пыстин 14 лунöн пуръялісны 622 кубометрöн морт вылö, М. Иванов, Ф. Курков, Д. Шанданов, И. Пономарев да мукöд ёртъяс 10—14 лунöн пуръялісны 500 кубометрöн морт вылö.

П. В.

Партиялӧн VIII съезд

Большевикъяс партиялӧн VIII съезд чукӧртчис сложнӧй да напряженнӧй обстановкаын. Пӧшти став боксянь Сӧветскӧй республикаӧс вӧлі кытшалӧма врагъясӧн — белогвардеецъясӧн да интервентъясӧн. Странаын вӧлі сьӧкыд продовольственнӧй кризис. Эз тырмы нянь, мукӧд прӧдуктаяс. Заводъяс эз уджавны либӧ пӧшти эз уджавны: эз тырмы сырьӧ, ломтас. Гӧтӧвитчис Антанталӧн медводдза комбинированнӧй поход.

Сӧветскӧй республикалы тайӧ вывті сьӧкыд кадас „партия кыпӧдіс народӧс **отечественнӧй война** вылӧ иностраннӧй интервенция войска нашествиелы паныд, революцияӧн свергнитӧм эксплоататорскӧй классъяслӧн мятежъяслы паныд“ („ВКП(б) история“, 218 листб.).

Зэв ыджыд отсӧг миян странаса рабочӧйяслы да крестьяналы сетіс европейскӧй пролетариатлӧн вынйӧра революционнӧй движение, коді паськаліс Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революция влияние улын. 1918 вося ноябрын лоис революция Германияын, код результатын Сӧветскӧй республикалы лоис позянлун аннулируйтны грабительскӧй брестскӧй мир. 1919 вося мартын котыртчис Сӧветскӧй республика Венгрияын. Европаса странаяслӧн революционизируйтӧм ёнмӧдіс Россияын сӧветскӧй властьлысь положениесӧ.

„Противоречивӧй обстоятельствояс обстановкаын,— сӧветскӧй властьлы паныд Антантаса государствояслӧн реакционнӧй блок ёнман условиеясын, ӧтар боксянь,—висьтавсьӧ „ВКП(б) история краткӧй курсын“, —да Европаын, медсясӧ, странаясын, кодъяс потерпитісны военнӧй поражение, революционнӧй подъём условиеясын, коді ёна кокньӧдіс сӧветскӧй страналысь положениесӧ, мӧдар боксянь,—чукӧртчис 1919 вося мартын миян партиялӧн VIII съезд“.

Съезд обсудитіс да примитіс решение вель уна зэв важнӧй вопрос кузя: партиялӧн выль программа йылысь, средней крестьянство дінӧ отношение йылысь, военнӧй вопрос кузя, организационнӧй вопрос кузя да мукӧд.

РКП(б) ЦК удж йылысь политическӧй отчетӧн выступитіс Ленин. ЦК удж йылысь отчитывайтчӧмӧн, сійӧ сетіс „отчет миян став революция йылысь“. „Важъя вылӧ сӧмын сійӧ видзӧдлассянь, мый ковмас аски либӧ аскомысь“ видзӧдлӧмӧн, Ленин определитіс сійӧ кадся центральнӧй мог—вӧчны бӧрӧкольӧм „дикӧй капиталистическӧй странаысь — культурнӧй коммунистическӧй страна“. Ленин аслас докладын торъя пасйис Сӧветскӧй республикаӧс дорйӧмлысь коланлун. Сійӧ чукӧстіс партияӧс пыр помнитны капиталистическӧй кытшалӧм опастность йылысь, „Сӧветскӧй республика да буржуазнӧй государствояс костын медся ужаснӧй столкновениеяс“ быть лоӧм вылӧ индӧмӧн.

Съездлӧн важнейшӧй делӧлӧн вӧлі партиялысь выль программа примитӧм. Миян партия программаын, кодӧс вӧлі примитӧма РСДРП II съезд вылын, Великӧй Октябрьскӧй революция победа бӧрын колӧ вӧлі вӧчны вежӧмъяс. Ленин нӧшта 1917 воын апрельскӧй тезисъясын сувтӧдіс вопрос партийнӧй программа вежны коланлун йылысь. VII съезд вылын (1918 вося март) программа выработайтӧм вылӧ вӧлі лӧсьӧдӧма комиссия Ленин да Сталин юрнуӧдӧм улын. Тайӧ комиссияӧн программа подулӧ вӧлі примитӧма Ленинӧн вӧчӧм проект, кодӧс и вӧлі представитӧма партиялӧн VIII съездӧн вынсьӧдӧм вылӧ.

Паськыда обсудитӧм бӧрын съезд ӧтсӧгласӧн примитіс партиялысь выль программа.

Партиялӧн выль программаын „сетсьӧ капитализмлӧн да сійӧ медвылысса стадиялӧн — империализмлӧн характеристика. Программаын сравнивайтсьӧны государствояслӧн кык система —буржуазно-демократическӧй да сӧветскӧй система. Программаын подробнӧя индӧма социализм вӧсна тышын партиялӧн конкретнӧй могъяс: буржуазияӧс экспроприируйтӧм помӧдз вайӧдӧм, странаса овмӧс единӧй социалистическӧй план серти нуӧдӧм, народнӧй овмӧс котыртӧмын профсоюзъяслӧн участвуйтӧм, уджлӧн социалистическӧй дисциплина, сӧветскӧй органъяс контроль улын народнӧй овмӧс специалистъясӧс используйтӧм, социалистическӧй строительство уджӧ средней крестьянствоӧс вочасӧн да планомернӧя вовлекайтӧм“ („ВКП(б) история“, 222 листб.).

Партиялысь программа обсудитігӧн съезд вылын антибольшевистскӧй видзӧдласъясӧн выступитіс Бухарин. Сійӧ предложитіс шыбытны программаысь промышленнӧй капитализмлысь да прӧстӧй тӧварнӧй овмӧслысь характеристика, коді сетсис РСДРП II съезд вылын примитӧм программаын, да Ленин предложение серти пыртсис выль программаӧ.

Бухарин зільліс сюйны программаӧ вреднӧй антимарксистскӧй положение чистӧй империализм эпоха йылысь, коді быттьӧ ӧні вӧӧма, код условиеясын оз имеитны некутшӧм тӧдчанлун промышленнӧй капитализм, мелкотоварнӧй овмӧс. Сійӧ утверждайтіс, мый империализм дырйи бырӧны конкуренция, кризисъяс, производственнӧй анархия, мый быттьӧ, капитализмлӧн противоречиеяс страна пытшкын небзьӧны, слабмӧны. Тайӧ бухаринскӧй утвержденнеяс дзикӧдз жугӧдӧмӧн, Ленин петкӧдліс, мый „чистӧй империализм капитализмлӧн основнӧй базатӧг некор эз существуйтлы, некӧн оз существуйт да некор оз кут существуйтны“ (Ленин, т. XXIV, 131 листб.).

Бухаринскӧй предложениеяс сы йылысь, медым шыбытны программаысь мелкотоварнӧй уклад йылысь казьтылӧм, снимайтісны капитализмлысь вужъяссӧ бертан мог, посни крестьянскӧй овмӧс переделайтан мог, крестьянство основнӧй массаясӧн партиялӧн весьӧдлан мог.

Бухаринлӧн видзӧдласъяс означайтісны социалистическӧй строительствоӧ крестьянстволысь основнӧй массаяс кыскыны коланлун меньшевистско - троцкистскӧй отрицайтӧм, середнякӧд союз отрицайтӧм. Сыкӧд тшӧтш Бухарин замазывайтіс мелкокрестьянскӧй овмӧсысь кулацкӧй капиталистическӧй элементъяслысь быдмӧм. Бухаринлӧн тайӧ утверждениеын вӧліны вужъясыс пролетариат диктатура кадӧ классӧвӧй тыш кусӧм йылысь оппортунистическӧй „теориялӧн“, кодӧс сійӧ развитіс бӧрынджык.

Ленин сетіс отпор сідзжӧ национальнӧй вопрос кузя Бухаринлӧн да Пятаковлӧн антибольшевистскӧй видзӧдласъяслы, кодъяс выступитісны нацияяс самоопределение йылысь партия программаын пунктлы паныд, нацияяс равноправиелы паныд.

Ленин разоблачитіс Бухаринлысь да Пятаковлысь зэв вреднӧй великодержавнӧй шовинистическӧй предложениеяс. Сійӧ петкӧдліс, мый Россияса пролетариатӧс водзын нартитӧм нацияясса уджалысь йӧз массакӧд ӧтувтӧм вылӧ мӧд туй, нацияяс самоопределениелысь кындзи, абу, мый сӧмын тайӧ условиеяс дырйи мунӧ пролетариатлӧн да буржуазиялӧн классӧвӧй торъялӧм да разнӧй нацияясса пролетариатлӧн буржуазиялы паныд тышлысь единство установитӧм.

Национальнӧй вопрос правильнӧя решитӧм имеитіс зэв ыджыд тӧдчанлун рабочӧй класс да царизмӧн нартитӧм национальностьяса крестьянство костын союз ёнмӧдан делӧын.

VIII съездӧн примитӧм партийнӧй программа имеитіс зэв ыджыд тӧдчанлун миян партия олӧмын да международнӧй революционнӧй движениеын. Миян партия сетіс став мирса пролетарийяслы коммунизм вӧсна тышлысь знамя.

Партиялысь программа примитӧмсянь колис 20 восайӧ. Уна тор нин, мый вӧлі гижӧма сэні, пӧртӧма олӧмӧ.

Сӧветскӧй народ партия веськӧдлӧм улын шедӧдіс величайшӧй историческӧй победаяс. СССР пырис развитиелӧн выль полосаӧ, бесклассовӧй социалистическӧй общество стрӧитӧм помалан да социализмсянь коммунизмӧ вочасӧн вуджан полосаӧ.

СССР развитиеын выль полоса выдвигайтӧ партия водзын выль могъяс. Такӧд йитӧдын сувтіс вопрос партиялысь программа вежӧм йылысь.

ВКП(б) даскӧкъямысӧд съезд шуӧмӧн выль программалысь проект гӧтӧвитӧм вылӧ бӧрйӧма комиссия Сталин ёрт юрнуӧдӧм улын.

Партия VIII съезд уджын серьёзнӧй места босьтіс средней крестьянство дорӧ отношение йылысь вопрос. Середняк, кыдзи висьтавліс Ленин, имеитӧ кык душа: собственниклысь душа да труженниклысь душа—да сы вӧсна сійӧ шатласьӧ буржуазия да пролетариат костын. Революция победа йылысь, видзму овмӧс развитие туйяс йылысь вопрос завиститіс сысянь, кутшӧм класс—пролетариат либӧ буржуазия—кужасны кыскыны середнякӧс асла дорас, нуӧдны сійӧс ас бӧрсяыс. Гражданскӧй войналӧн помыс, частности, завиститіс сысь, кодарла дорын лоас середняк.

VIII съездӧдз партия нуӧдіс середнякӧс нейтрализируйтан политика. Тайӧ значитіс, мый сійӧ добивайтчис середнякясянь, медым сійӧ эз сувт кулакла дорӧ, буржуазияла дорӧ. Ӧні сійӧ вӧлі нин тырмытӧм.

Ленинлӧн доклад да VIII съездлӧн шуӧмъяс определитісны средней крестьянство дорӧ относитчӧм кузя партиялысь выль визь.

Середнякӧс нейтрализируйтан политикасянь партия вуджис сыкӧд крепыд союз политикаӧ. Тайӧ выль политикалӧн торйӧдны позьтӧм юкӧнӧн вӧлі беднота вылӧ прочнӧй опора водзӧ кутӧм да кулаккӧд пӧщадатӧм тыш нуӧдӧм.

Мераяс, кодъясӧс вӧлі выдвинитӧма Ленинӧн да примитӧма съездӧн, вӧліны веськӧдӧмаӧсь сы вылӧ, медым кокньӧдны середнякъяслы индивидуальнӧй мелкотоварнӧй овмӧсъясянь коллективнӧй овмӧсӧ вуджӧм, кокньӧдны социализмӧ туй.

Средней крестьянство дорӧ относитчӧм йылысь VIII съездлӧн шуӧмъяс ворсісны решайтана роль гражданскӧй война успешнӧя помасьӧмын, социалистическӧй общество стрӧитӧмын.

Исключительнӧ ыджыд внимание VIII съезд сетіс Краснӧй Армия стрӧитан вопросъяслы. Съезд индіс Краснӧй Армия, кыдзи рабочӧй класс диктатуралӧн вооруженнӧй опора, стрӧитӧмлысь принципиальнӧй подувъяс, видлаліс армияын военспецъясӧс используйтан вопросъяс да с. в.

„Съезд вылын выступитіс сідз шусяна „военнӧй оппозиция“. Сійӧ ӧтувтіс ыджыд лыд вӧвлӧм „левӧй коммунистъяслысь“. Но разгромитӧм „левӧй коммунизм“ представительяскӧд тшӧтш „военнӧй оппозициялӧ“ пырӧны вӧлі и сэтшӧм работникъяс, кодъяс некор эз участвуйтлыны некутшӧм оппозицияын, но вӧліны недовольнӧйӧс армияын Троцкий веськӧдлӧмӧн. Унджык военнӧй делегатыс вӧлі резкӧя настроенӧсь Троцкийлы паныд, важъя царскӧй армияса военнӧй специалистъяс водзын сылӧн преклоняйтчӧмлы паныд, кодъяслӧн юкӧныс веськыда изменяйтлісны миянлы гражданскӧй война кадӧ, армияын важ большевистскӧй кадръяс дінӧ Троцкийлӧн высокомернӧй да враждебнӧй отношениеяслы паныд. Съезд вылын вайӧдавлісны примеръяс „практикаысь“ кор Троцкий пондыліс лыйлыны сылы ковтӧм ответственнӧй военнӧй коммунистъясӧс-фронтовикъясӧс, тайӧн враглы кивыв действуйтӧмӧн, и сӧмын ЦК-лӧн сюйсьӧм да военнӧй работникъяслӧн протестъяс видзисны тайӧ ёртъяссӧ гибельысь“ („ВКП(б) история“, 224 листб.).

Ленин да Сталин решительнӧя выступитісны кыдзи Троцкийлы паныд, сідзи и „военнӧй оппозициялы“ паныд. Найӧ резкӧя сувтӧдісны вопрос бура велӧдӧм регулярнӧй Краснӧй Армия лӧсьӧдӧм йылысь, кӧрт воинскӧй дисциплина йылысь, коді подулавсьӧ боецъяслӧн классовӧй сознание вылын, армия стрӧитӧмӧ важ военнӧй специалистъясӧс на вылын чорыд контроль лӧсьӧдӧмӧн, кыскӧм коланлун йылысь. Найӧ требуйтісны, медым армия нуӧдіс ассьыс став уджсӧ партия веськӧдлӧм улын, медым партияса шленъяс петкӧдлісны социалистическӧй отечество дорйигӧн героизмлысь, самоотверженностьлысь пример. Съездлӧн военнӧй секция заседание вылын выступайтӧмӧн, Сталин ёрт висьталіс:

„Став вопросыс, кодъясӧ тані затронитӧма, вӧдны ӧтиӧ: лоны либӧ не лоны Россияын строго дисциплинированнӧй армиялы. Став вопросыс таын“.

„... Либӧ лӧсьӧдам настоящӧй рабоче-крестьянскӧй, унджыкнас крестьянскӧй, строго дисциплинированнӧй армия да доръям республика, либӧ пропадитам“ (Сталин, „Об оппозиции“, 668—669 листб.).

Съезд сетіс решительнӧй отпор „военнӧй оппозициялы“, коді, партиялысь военнӧй политика Троцкийӧн вежньӧдлӧмлы паныд тышкасьӧмӧн, дорйис армияын партизанщиналысь пережитокъяс, тышкасис регулярнӧй Краснӧй армия лӧсьӧдӧмлы паныд, военспецъясӧс используйтӧмлы паныд, армияын кӧрт дисциплиналы паныд.

Съезд вылын партийнӧй программалӧн военнӧй раздел да военнӧй вопрос кузя специальнӧй резолюция кындзи вӧлі примитӧма нӧшта ӧти неыджыд резолюция, кодӧс веськӧдӧма

(Помсӧ вадзӧд 3 листбокысь).

Партиялӧн VIII съезд

(ПОМ)

Троцкийлы да сылӧн веськӧдлан системалы паныд.

Троцкий да сылӧн ставленникъяс орӧдісны республикалысь вооруженнӧй вынъяс стрӧитӧм, фронт вылын военнӧй операцияяслысь успешнӧя мунӧм. Троцкий извращайтіс армия комплектуйтӧмлысь классовӧй принцип, „народнӧй" армия лӧсьӧдӧм йылысь антипартийнӧй лозунг выдвинитӧмӧн, армияӧ быдӧнӧс, классовӧй положение вылӧ видзӧдтӧг кыскӧмӧн.

VIII съезд кучкис Троцкий кузя. Съезд гижис Краснӧй Армия комплектуйтӧмын классовӧй принцип неуклоннӧя олӧмӧ нуӧдӧм йылысь, сійӧ радъясӧ сӧмын уджалысь йӧзӧс босьтӧм йылысь да кулацкӧй да паразитическӧй элементъясӧс тылын уджалӧм вылӧ торъя батальонъясӧ торйӧдӧм йылысь. Военнӧй вопрос кузя съездлӧн шуӧмъяс ворсісны зэв ыджыд роль Краснӧй Армияӧ ӧнмӧдӧмын, найӧ нӧшта ыджыдджыка ӧнмӧдісны Краснӧй Армияын партийнӧй влияние да веськӧдлана роль партиялысь.

VIII съезд вылын вӧлі сувтӧдӧма став ыджталуннас вопрос партийнӧй да сӧветскӧй строительство йылысь. Партиялысь внимание съезд ӧсьтіс организационнӧй веськӧдлӧм ӧнмӧдӧм вылӧ да торъя пасйис, мый партия эм пролетариат классовӧй организациялӧн высшӧй форма, веськӧдлысь вын став массовӧй организацияясын, сылын и сӧветъясын. Съезд индіс гражданскӧй война да интервенция обстановкаын партияын чорыд централизм нуӧдӧм колӧм вылӧ.

Тайӧ вопросъяс обсудитігӧн съезд вылын выступитіс оппортунистическӧй группа Сапроновлӧн—Осинскийлӧн, коді бӧрынджык, партиялӧн IX съезд кежлӧ, оформитчис кыдзи „демократическӧй централизм" антипартийнӧй группа. Тайӧ оппортунистическӧй группа выступлениеяслӧн смыслыс вӧлі сыын, мый сійӧ группаыс отрицайтіс пролетариат диктатура системаын, сӧветъясын партиялысь веськӧдлана роль, отрицайтіс чорыд партийнӧй дисциплина.

Съезд сетіс решительнӧй отпор Сапронов—Осинский группкалӧн став демагогическӧй заявлениеяслы, кодлӧн главаръясыс бӧрын партиялы паныд, социализмлы паныд асланыс тышын исковтісны фашизм лагерӧ.

Партиялӧн VIII съездӧн вӧлі примитӧма специальнӧй резолюция томйӧз пӧвсын уджалӧм йылысь.

Съезд пасйис рабоче-крестьянскӧй томйӧз пӧвсын партийнӧй уджлысь зэв ыджыд тӧдчанлун „вылӧ, революционнӧй энтузиазмӧн иджтысьӧм честнӧй да сознательнӧй работникъяслысь" резервъяс гӧтӧвитан делӧын.

Съезд четкӧя определитіс роль да тӧдчанлун комсомоллысь кыдзи уджалысь томйӧзлӧн массовӧй организациялысь, коді уджалӧ коммунистическӧй партиялӧн непосредственнӧй веськӧдлӧм улын. Съезд индіс, мый комсомоллӧн мог—воспитывайтны томйӧзӧс коммунизм сямӧн, кыскыны сійӧс коммунистическӧй общество стрӧитӧмӧ да мобилизуйтны Сӧветскӧй республика дорйӧм вылӧ.

Томйӧз пӧвсын уджалӧм йылысь партия VIII съездлӧн шуӧмъяс ворсісны зэв ыджыд роль миян странаын томйӧз коммунистическӧй движение развитиеын.

VIII съезд имеитіс ыджыд тӧдчанлун миян партия историяын. Партиялӧн программа, кодӧс сійӧ примитіс, середняккӧд союз да Краснӧй Армия строительство йылысь шуӧм определитісны партиялысь могъяс социализм вӧсна тышлӧн кузь кад вылӧ. Сійӧ шуӧмъяс олӧмӧ пӧртӧмӧн, Ленин—Сталин партия жугӧдіс революциялысь да социализмлысь уна врагъясӧс: троцкистъясӧс, бухаринецъясӧс, буржуазнӧй националистъясӧс. Миян страна добитчис сійӧ, мый сыын кызвыннас пӧртӧма нин олӧмӧ социализм, мӧдногӧн пӧртӧма олӧмӧ коммунизмлысь первой, низшӧй фаза. СССР пырис развитиеын выль полосаӧ, бесклассовӧй социалистическӧй общество стрӧитӧм помалан да социализмсянь коммунизмӧ вочасӧн вуджан полосаӧ.

И. ПЕТРОВ.

Сыктывкарса физкультурникъяс гӧтӧвитчӧны ӧкмыс национальнӧй республикаяс кост спортивнӧй встреча кежлӧ. СНИМОК ВЫЛЫН: Ворсӧны баскетболӧн.

Фото Ермолинлӧн.

Водзынмунысь МТС-ын

Тракторнӧй уджъяс кузя государственнӧй планъяс содтӧдӧн тыртӧмысь, колхозъясын гырысь урожай шедӧдӧмысь Паджга МТС выдвинитӧма Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылӧ кандидатӧн. МТС-са коллектив таво, дасӧд колхознӧй тулысын, сідз жӧ шедӧдіс гырысь вермӧмъяс. Ӧтикӧ, бура вӧлі нуӧдӧма тракторнӧй парк ремонтируйтӧм. Бура лои нуӧдӧма и тувсов кӧдза. Тракторъясӧн гӧрӧм кузя вося план июнь 20 лун кежлӧ лои тыртӧма 47,5 прӧчент вылӧ, мӧд кварталса гӧран план тыртӧма 130 прӧчент вылӧ.

МТС-са трактористъяс, тракторнӧй бригадаяс Коймӧд Сталинскӧй Пятилетка нима социалистическӧй ордйысьӧмӧ включитчӧмӧн петкӧдлӧны уджлысь замечательнӧй образецъяс. Мартынов ёртлӧн коймӧд номера тракторнӧй бригада быд условнӧй трактор вылӧ колана 104 гектар норма пыдди гӧрис нин 170 гектарӧн. Сивков ёртлӧн бригада гӧрис 156 гектарӧн. Торъя трактористъяс, кыдз Чеусов да Прокушев ёртъяс гӧрисны 90 гектарӧн морт вылӧ. Тракторист стахановец Валериян Кузьбожев гӧрис „ХТЗ" тракторӧн 110 гектар. Ӧні МТС лӧсьӧдчӧ урожай идраліг кежлӧ.

Ыджыд отсӧг МТС-лы сылӧн производственнӧй планъяс олӧмӧ пӧртӧмын кузя сетӧ МТС бердса партийнӧй да комсомольскӧй организация. Комсомолецъяс петкӧдлӧны пример хозяйственнӧй уджъяс вылын, найӧ кыскӧны ас бӧрсяныс став несоюзнӧй томйӧзӧс. Тувсов кӧдза заводитігӧн комсомолец - трактористъяс Иван да Андрей Надуткинъяс, Иван Оверин да мукӧд ёртъяс сетлісны кӧсйысьӧм гӧрны 300 гектарӧн сезон чӧжӧн. Ассьыныс кӧсйысьӧмъяссӧ найӧ успешнӧя пӧртӧны олӧмӧ.

Паджга МТС лоӧ Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылӧ достойнӧй кандидатӧн. Тайӧ правосӧ сійӧ кутас ас саяс и ӧні, урожай идралігӧн.

Турышев.

Тревожнӧй положение

Черноярскӧй запань—ыджыд производственнӧй объект, коді тайӧ сезоныи должен пуръявны 540 сюрс кубометр древесина. Запаньлӧн ыджыд тӧдчанлуныс должен вӧлі кыскыны ас дінас став районнӧй организацияяслысь внимание да мобилизуйтны пуръясян план олӧмӧ пӧртӧм вылӧ районувса уджалысь йӧзӧс.

Но талун кежлӧ Черноярскӧй запаньын положениеыс тревожнӧй. Запань стрӧитӧм кузя уджъяс талун кежлӧ эштӧдӧма сӧмын на 40 прӧчент вылӧ, сэк, кор колӧ нин вӧлі пуръявны 60.000 кубометр древесина. Запаньын пыр на абу помалӧма сеткаяс стрӧитӧм, молеотводъяс сувтӧдӧм.

Запаньлӧн неподготовленностьыс висьтавсьӧ рабочӧй вын абутӧмӧн. Талун кежлӧ запаньын колӧ вӧлі уджавны 1.500 мортлы, но уджалӧны сӧмын 294 морт. Рабочӧйяс пӧвсын уджалӧны сӧмын 20 комсомолец.

Запаньын положение тревожнӧй. Пуръясьӧм кузя производственнӧй план орӧдӧма. Тайӧ вопроснас должен вӧлі заинтересуйтчыны и ВЛКСМ Емдінса райком. Но райком запаньӧ комсомолецъясӧс да несоюзнӧй томйӧзӧс мобилизуйтӧм кузя некутшӧм серьёзнӧй мероприятие эз нуӧд, райкомса работникъяс весиг эз на волыны запаньӧ интересуйтчыны томйӧз культурно-бытовӧй условиеясӧн.

Шишкин.

Коми республикаса колхозникъяс ошкӧны ВКП(б) ЦК-лысь да СССР-са СНК-лысь шуӧмъяс

Мылдін сиктса „Пионер" колхозын кывкыпыдлунӧн муніс „Колхозъяслысь общественнӧй муяс разбазаривайтӧмысь видзан мераяс йылысь" ВКП(б) Центральнӧй Комитетлысь да ССР Союзса СНК-лысь шуӧм обсуждайтӧм.

Колхозникъяс да колхозницаяс ошкисны тайӧ шуӧмсӧ да резкӧя осудитісны колхозникъясӧс, кодъяс ӧнӧдз на пользуйтчисны колхознӧй олӧмлӧн благоясӧн колхозын уджавтӧг. Тайӧ йӧзыс—Л. Пыстин, А. Терентьева, Т. Попова да мукӧдъяс, кодъяс имеитӧны приусадебнӧй участокъяс, но колхозын быд во уджалӧны сӧмын 2—3 лун.

Колхозникъяс корисны колхоз правлениелысь пырысь пыр жӧ заводитны пӧртны олӧмӧ ВКП(б) ЦК-лысь да СССР-са СНК-лысь шуӧм,—решительнӧя тышкасьны лодырьяскӧд, разгильдяйяскӧд да дезорганизаторъяскӧд, кыпӧдны колхозын трудовӧй дисциплина.

Шучалин.

УДЖАВНЫ ТОМЙӦЗКӦД

Громов нима колхоз бердын (Пожӧг сикт, Кулӧмдін район) ставыс куим комсомолец. Организация котыртчис важӧн нин, но сылӧн быдмӧмыс дзик оз тыдав. Уна том колхозник да том колхозница кӧсйӧны лоны Ленинскӧй комсомол радъясын, но организацияса секретарь, кӧть и тшӧкыда встречайтчӧ накӧд, но комсомол радъясӧ пырӧм йылысь некор оз сёрнитлыв. Пӧзӧ жӧ ӧд чукӧртны томйӧзӧс, нуӧдны накӧд беседа, вӧчны доклад найӧс интересуйтысь вопрос кузя. А тайӧ колхозын томйӧз весиг оз тӧдны эм абу найӧ колхозын комсомольскӧй организация.

Сенькин ёна важӧн нин эз чукӧртлы и комсомольскӧй собрание. Куим комсомолец, кодъяс сулалӧны колхозса организацияын шленъясӧн, немторйӧн оз торъявны несоюзнӧй томйӧзысь: налы абу сетӧма некутшӧм общественнӧй поручение, общественнӧй олӧмын участвуйтӧны омӧля.

Колхозын эм и Осоавиахимлӧн первичнӧй организация, кодӧн веськӧдлӧ Иван Сенькин. Но тайӧ организацияыс сідз жӧ омӧля уджалӧ томйӧз пӧвсын.

Томйӧзлӧн эм кад, интерес занимайтчыны обороннӧй делӧӧн. Найӧ кӧсйӧны, и ӧтлаын комсомольскӧй организациякӧд активнӧя участвуйтны общественно - политическӧй олӧмын. Сӧмын колӧ комсомолецъяслы босьтчыны томйӧзкӧд уджалӧмӧ, кыскыны найӧс активнӧй уджӧ колхозын, сиктын, кыскыны водзынмунысь томйӧзӧс комсомолӧ.

Громов нима колхозса комсомольскӧй организациялӧн примерыс висьталӧ, мый Кулӧмдін райкомлӧн веськӧдлысьяс омӧля тӧждысьӧны колхознӧй комсомольскӧй организацияяс ӧнмӧдӧм вӧсна.

ПАШНИН.

Менам лоӧ куим значок

Вотча сиктса (Сыктыв район) пионеръяс да велӧдчысьяс ёна интересуйтчӧны оборонӧй уджӧн. „Водзӧ" колхоз бердын котыртӧм ПВХО значокистъясӧс гӧтӧвитан кружокын ӧні ме сдайті ПВХО значок вылӧ нормаяс. Ме сідз жӧ сдайті „Юный Ворошиловскӧй стрелок" значок вылӧ нормаяс. Ӧні лӧсьӧдча сдайтны БГТО значок вылӧ нормаяс.

Омӧль сійӧ, мый „Водзӧ" колхоз бердса осоавиахимовскӧй организация уджалӧ омӧля. Котыртӧма ГСО, ПВХО да ВС кружокъяс, но найӧ уджалӧны омӧля на. Первичнӧй организацияса председатель Пешкин ёрт оборонӧй делӧ сувтӧдӧмын ассьыс инициативасӧ петкӧдлӧ омӧля.

Александр Бобков.

166

Испаниялӧн сьӧд лунъяс

„Корреспонданс энтернасиональ“ французскӧй журналын йӧзӧдӧма Висенте Арройолӧн статья интервентъясӧн босьтӧм Испанияын уджалысь йӧзлӧн положение йылысь. В. Арройо гижӧ:

— Корысялӧм да террор ыджыдалӧны ӧні Испанияын. Сьӧкыд лыддьыны, кымын испанец томитчӧны тюрмаясын, кӧні найӧс пытайтӧны гестапоса (германская тайная полиция) да овраса (итальянской охранка) палачъяс. Франкистскӧй газетъяс быдлун йӧзӧдӧны заключеннӧйяслысь помтӧм списокъяс, но даже и тайӧ списокъясыс являйтчӧны сӧмын бледнӧй отражениеӧн сылӧн, мый збылысьсӧ эм Испанияын. Дугдывлытӧг уджалӧны трибуналъяс, комын вося заключениеӧ либӧ смертнӧй казньӧ судитӧмӧн.

Пӧшти ставсӧ исключениетӧг мыжалӧны унаӧс виӧмъясын, лыдыс кодлӧн воӧ 700—800. Виӧмъяслысь нимъяс пӧшти некор оз висьтавлыны. Тшӧкыда 10—12 мортӧс мыжалӧны ӧти и сійӧ жӧ мортӧс виӧмын. Мыжалӧмсӧ сформулируйтӧма общӧй кывъясӧн, но тырвыйӧ гӧгӧрвоана сы вылӧ, медым трибунал петкӧдіс смертнӧй приговор.

Франкистскӧй „юстициялӧн“ типичнӧй примерӧн лоӧ Барселонаын заседайтысь военнӧй сӧвет, кӧні видлавсис судса шленъяслӧн делӧ, кодъяс судитісны предательӧс—Генерал Годедӧс. На пӧвсысь некымынӧс вӧлі судитӧма смертнӧй казньӧ.

Франкистъяс громогласнӧя заявляйтӧны, мый кыдз сӧмын помасяс война, продовольственнӧй снабжениелӧн проблема лоӧ дзик пыр жӧ разрешитӧма. А ӧні найӧ Испанияса населениеӧс кольӧны кувны тшыгйӧн. Письмӧяс, кодъясӧс испанецъяс ыстӧны асланыс родственникъяслы граница сайӧ, сетӧны тӧдны сы йылысь, кутшӧм тшыгъялӧм ыджыдалӧ странаын.

Тшыгъялӧм нӧшта ёнджыка усугубляйтчӧ помтӧм поборъясӧн. Франкистскӧй печать нуӧдӧ усиленнӧй кампания сы могысь, медым пычкыны населениелысь зӧлӧта.

Продуктъяс тырмытӧмын збыль причинаыс заключайтчӧ сыын, мый франкистъяс усиленнӧя петкӧдӧны испанскӧй продукта Италияӧ да Германияӧ.

Испанияын некор эз вӧв сымында вооруженнӧй грабитӧмъяс, кыдз ӧнія кадӧ. Ӧти тӧлысь чӧжӧн барселонскӧй трибуналъяс приговоритісны смертьӧ 18 грабительӧс, но гусясьӧмъяс оз помасьны.

Массовӧй явлениеӧн лоисны самоубийствояс. Мадридын, Валенсияын, Барселонаын, Испанияса став ыджыд каръясын полиция пасйӧ самоубийствояслысь лыд содӧм. Неважӧн Аликантеын ӧти лунӧн асьнысӧ висисны 47 морт.

Но оз позь шуны мый став испанецъяс усисны отчаяниеӧ да мунісны преступлениеяс да самоубийствояс туй кузя. Зэв унаӧн аддзӧны мукӧд действеннӧй способъяс петкӧдлыны ассьыныс лӧглун поработительяс дорӧ. Пассивнӧй водзсасьӧм да уджлысь производительность уськӧдӧм лоины тшӧкыд явлениеӧн. Не сэтшӧм важӧн став странаса печать юӧртліс Астурияын да Барселонаын бомбаяслӧн взрывъяс йылысь. Даже франкистскӧй печать шыасьліс, мый Барселонаын вӧлі аддзӧма бомбаяс да оружие. Неважӧн барселонскӧй предместье Оспиталетын кык тӧдтӧм мортӧн вӧлі виӧма фашист-полицейскӧйӧс. Дажӧ Мадридын, кӧні, франкистскӧй печать утверждайтӧм серти, „ыджыдалӧ тырвыйӧ спокойствие“, опаснӧ петны войын улич вылӧ, сы вӧсна, мый сэні полиция да население костын лыйсьӧмъяс лоины обычнӧй явлениеӧн.

Испанскӧй народлӧн тайӧ настроениеясыс фашистъяслы абу выльтор. Франкистскӧй печать помтӧг гижӧ пытшкӧсса враг йылысь, кыдз медся опаснӧй враг йылысь, кодi „уджалӧ революционнӧй агитацияӧ сетчысь масса пӧвсын“.

Бура велӧдчӧм бӧрын долыд шойччыны! СНИМОК ВЫЛЫН: Велӧдчысьяс А. Юшков, А. Соколов, П. Сидоров да И. Лыюров катайтчӧны пыжӧн.

Фото Пельмеговлӧн.

МИЯН УДЖ ДА ОЛӦМ

Миян, Кулӧмдінса детдомын ставыс воспитывайтсьӧ 60 челядь. На пӧвсысь 1—4 классъясын велӧдчӧны 40 челядь да 5—7 классъясын 20 челядь. Олам ми дружнӧя, гажа.

Пожӧгса детдомкӧд да ёрта-ёрткӧд индивидуальнӧй социалистическӧй ордйысьӧмъяс котыртӧмӧн ми добитчим бур результатъяс велӧдчӧм кузя. Вогӧгӧр велӧдчим бура да и восӧ помалім бура. I-ой четвертьын вӧлі 4 отличник. Общӧй успеваемость составляйтіс 95,5 прӧчент. А нёльӧд четвертьын лои 8 отличник, общӧй успеваемость составляйтіс нин 99,9 прӧчент. Во гӧгӧрся удж подытожитӧм бӧрын лои 9 отличник, общӧй успеваемость составляйтӧ 99,99 прӧчент.

Проверочнӧй испытаниеяс кежлӧ лӧсьӧдчӧм бура сувтӧдӧмӧн, ми проверочнӧй испытаниеяс сдайтім ставӧн. Мӧд во вылӧ ни ӧти морт эз коль. Арся испытаниеяс кежлӧ кольӧма ӧти мортӧс ӧти предмет кузя.

Велӧдчӧмын медбур результатъяс петкӧдлісны I классын велӧдчысьяс. Эз омӧль результат петкӧдлыны и 7 класса воспитанникъяс. Таня Брихунова велӧдчан во помаліс похвальнӧй грамотаӧн. Похвальнӧй грамотаӧн велӧдчан во помаліс сідз жӧ 6-ӧд класса велӧдчысь-воспитанник Володя Ковальский. Воддза воясӧ Володя вӧлі недисциплинированнӧй воспитанникӧн, а тайӧ во лоис отличникӧн. Сійӧ бура уджалӧ и посни воспитанникъяскӧд.

Велӧдчан во бура помалӧм бӧрын и шойччам, но такӧд тшӧтш огӧ вунӧдӧй и ассьыным овмӧсным. Миян эм кык вӧв, мӧс, нёль порсь да порсь пияс, комын нёль чипан. Ми бура дӧзьӧритам ассьыным быдтасъясӧс, радейтам найӧс.

Но ми зэв ёна недовольствуйтчам сійӧн, мый омӧля интересуйтчӧны миян олӧмӧн да уджӧн. Зэв шоча волывлӧны детдомӧ учительяс, торйӧн нин начальнӧй школаса учительяс. Ми корам, медым миян уджӧн интересуйтчисны.

Бура да культурнӧя шойччам гожӧмын, медым локтан велӧдчан воӧ велӧдчыны „плохо“ отметкаястӧг. Миян став условиеяс эм сы вылӧ, медым велӧдчыны сӧмын „отлично“ отметка вылӧ и ми сійӧс добитчам.

Кулӧмдін детдомса воспитанникъяс: **Володя Ковальский, Шура Пенкина, Таня Брихунова, Тася Карпенкова.**

Физкультура да спорт

ВЕЛОКРОСС

Выходнӧй лун лоис гажа, шоныд. Гожся шонді сотіс ёна. Сыктывкарса велӧдчысьяс, томйӧз локтісны стадион вылӧ видзӧдны таво первойысь на котыртӧм велокросс. Велокросс должен вӧлі лоны интереснӧйӧн сы вӧсна, мый кроссын заявкаяс серти должен вӧлі участвуйтны 27 велосипедист. Но кросс вылӧ воисны этшаӧн—9 мужчина да 3 нывбаба, ставыс 12 морт. Уна организацияясысь да обществоясысь, кыдзи „Молния“, физкультурникъяс локтісны эз организованнӧя. „Молния“ общество косйысис выставитны 7 мортӧс, а кросс вылӧ воис сӧмын ӧти морт.

Кросс муніс мужчинаяслы 20 километра да нывбабаяслы 10 километра дистанция вылӧ. Мужчинаяс пӧвсысь первой места босьтіс Горчаков ёрт („Учитель“), кодi 20 километр муніс 1 час 20 минут 08 секунд кадӧн, мӧд места—Сухарев („Динамо“) муніс 1 час 28 минут 21 секундӧн да коймӧд места—Жеребцов ёрт (Фельдшерскӧй школа) муніс 1 час 29 минут 29 секунд. Малинин да Верещагин ёртъясӧс кроссын правилояс дзугӧм вӧсна лои снимитӧма участвуйтӧмысь.

Нывбабаяс пӧвсысь 10 километра дистанция медся этша кадӧн муніс Рена Мальцева („Учитель“), кодi тайӧ дистанция муніс 46 минут да 15 секундӧн, Нахлупина ёрт (Вӧрзавод) муніс 50 минутӧн да Лыткина ёрт муніс 58 минутӧн 41 секундӧн.

Велокросс нуӧдӧм бӧрын стадион вылын вӧлі Гороноса детскӧй спортивнӧй школаысь велӧдчысьяс да „юнӧй динамовецъяс“ командаяс костын футбольнӧй встреча. Ворсӧм помасис 0:0 щӧтӧн.

П.

СӦМЫН ФАКТЪЯС

ФРАНЦИЯ

* Вайӧдам Клод Дердуалӧн „Колӧ тышкасьны лачугаяскӧд“ статьяысь отрывок.

Францияын иментсьӧ 200.000 здание, кодъясӧс признайтӧма вреднӧйӧн здоровьелы; признайтӧма олӧм вылӧ туйтӧмӧн 250.000 квартира, 310.000 мебелированнӧй комната. Парижын, здоровьелы вреднӧй кварталъясын, кодъясӧс отнеситӧма тайӧ категорияас нӧшта 1909 воын, олӧ 1.735 семья; смертность на пӧвсын воӧ 50 прӧчентӧдз.

ИТАЛИЯ

* Италияысь воӧм письмӧяс висьталӧны странаын ыджыд недовольство да корысялӧм йылысь.

„Ме гӧтыра, менам куим челядь,—гижӧ Абруццысь салдат,—и, ме кӧть и служитi волонтерӧн Абиссинияын, ме безработнӧй. Ӧні менӧ мобилизуйтісны. Тайӧ омӧль, но менам семья получайтӧ 7 лирӧн лун, налы обеспечитӧма нянь, значит, ме ог имеит право норасьны, торйӧн тайӧ олӧдны кӧ сійӧ положениекӧд, кодi вӧлі менам водзджык“.

„Юманите“, Париж.

Сталинскӧй тӧждысьӧмлы вочакыв

Июнь 7 лунӧ Изьваса (Печора округ) Калинин нима колхозса бригадаясын муніс „Колхознӧй общественнӧй муяс разбазарившӧмысь видзан мераяс йылысь“ ВКП(б) ЦК-лысь да СССР-са Совнаркомлысь шуӧм обсуждайтӧм.

Колхозникъяс митинг вылын выступайтігӧн пӧся ошкисны тайӧ шуӧмсӧ да ёся критикуйтісны колхозын дзебсясьысь лодырьясӧс. Колхозникъяс Иван Тула, Николай Семьяшкин, Петр Канев, кодъяс семействоын иментсьӧ 2—3 трудоспособнӧйӧн, таво эз на вӧчны ни ӧти трудоденьӧн.

ВКП(б) ЦК да СССР-са СНК-лысь шуӧм обсуждайтӧм бӧрын тӧдчымӧн кыптіс удж производительность, ёнмис трудовӧй дисциплина. Кузьма Каневлӧн бригадаын шуӧм обсуждайтӧмӧдз быд лун вӧлі уджалӧны 8—9 морт, а ӧні бригадаас уджалӧ 17—18 морт.

Калинин нима колхозса колхозникъяс найӧ йылысь сталинскӧй тӧждысьӧм вылӧ вочакылӧн косйӧны шедӧдны колхозын бур удж производительность, ён дисциплина.

Канева.

Ответственнӧй редактор И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб 50 коп.

Уполн. Главлита № 1688. Типография Наркомместпрома Коми АССР.